

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 listopada 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. Ć. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, że Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 27 września 2021 roku uznał, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, a całkowita niezdolność do pracy powstała 5 lipca 2018 roku, jednak na wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy, tj. w okresie od 5 lipca 2008 roku do 4 lipca 2018 roku udokumentowane są jedynie 3 dni okresów składkowych, zaś w dziesięcioleciu przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy, tj. w okresie od 1 marca 2010 roku do 29 lutego 2020 roku wykazany został jedynie 1 miesiąc okresów składkowych. Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie wykazał także co najmniej 30 lat okresów składkowych. (decyzja k 59 akt ZUS)

W dniu 15 grudnia 2021 roku W. Ć. odwołał się od powyższej decyzji, wskazując, że zmuszony był pracować przez lata w tzw. „szarej strefie”. (odwołanie k. 3)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 29 grudnia 2021 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu tej drugiej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 5)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. Ć. urodził się w dniu (...). (bezsporne)

Ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, a całkowita niezdolność do pracy powstała 5 lipca 2018 roku. (bezsporne)

W dniu 2 sierpnia 2021 roku ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (wniosek – k 1 akt ZUS)

W dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy, tj. w okresie od 5 lipca 2008 roku do 4 lipca 2018 roku wnioskodawca ma udokumentowane jedynie 3 dni okresów składkowych, bez żadnych okresów nieskładkowych, zaś w dziesięcioleciu przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy, tj. w okresie od 2 sierpnia 2011 roku do 1 sierpnia 2021 roku wykazany został jedynie 1 miesiąc okresów składkowych, bez okresów nieskładkowych. (karta przebiegu zatrudnienia k 58 akt ZUS)

W. Ć. legitymuje się ogólnym okresem 26 lat, 2 miesięcy i 11 dni okresów składkowych. (karta przebiegu zatrudnienia k 58 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych niespornych dowodów – dokumentacji dotyczącej zatrudnienia ubezpieczonego oraz orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS wskazującego na datę powstania niezdolności do pracy odwołującego. Data ta nie była kwestionowana w toku postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art.57 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełni łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3) niezdolność powstała w okresach wymienionych w cytowanym przepisie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Według brzmienia art.57 ust.2 cytowanej ustawy wymagania powstania niezdolności we wskazanych w art.57 ust.1 pkt 3 okresach nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie zaś z treścią art.58 ust.1 i 2 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 57 ust.1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, przy czym okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Wskazane w cytowanym przepisie art.57 ustawy warunki muszą być spełnione kumulatywnie. Brak choćby jednego z nich powoduje brak prawa do świadczenia. Brak choćby jednego z warunków wymienionych w art.57 ww. ustawy powoduje brak prawa do świadczenia.

W oparciu o art. 12 ust. 1 wskazanej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest zaś osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (ust.2), a częściowo niezdolną do pracy - osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust.3)

Na mocy art.13 ust.1 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Wskazane w cyt. przepisie art.57 warunki muszą być spełnione kumulatywnie. Brak choćby jednego z nich powoduje brak prawa do świadczenia.

W sprawie niniejsze sporna była data powstania niezdolności do pracy wnioskodawcy.

Zebrany w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy wykazał jednoznacznie, że W. Ć. jest osobą długotrwale niezdolną do pracy od 5 lipca 2018 roku.

Okoliczność ta pozostaje bezsporna - nie była kwestionowana w toku postępowania. (oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy zawarte w piśmie z 11.04.2022 r.)

Stwierdzić zatem należy, że wnioskodawca nie jest osobą spełniającą przesłanki do przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, ponieważ w badanym ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy, tj. w okresie od 5 lipca 2008 roku do 4 lipca 2018 roku ma udokumentowane jedynie **3 dni** okresów składkowych, bez żadnych okresów nieskładkowych, zaś w dziesięcioleciu przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności

do pracy, tj. w okresie od 2 sierpnia 2011 roku do 1 sierpnia 2021 roku wykazany został jedynie **1 miesiąc** okresów składkowych, bez okresów nieskładkowych.

Biorąc nawet pod uwagę zmianą stanu prawnego w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz.2095 ze zm.), która w art.31zy⁹ wskazuje, że osobom, które w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii związanych z (...)19 zgłoszą wniosek o przyznanie, ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty emerytury, renty lub innego świadczenia o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy jest organ rentowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczenia, prawo do świadczenia w ponownie ustalonej wysokości lub wypłata świadczenia przysługuje, na ich żądanie wyrażone w formie oświadczenia, od dnia, w którym zostały spełnione warunki do przyznania, ponownego ustalenia wysokości lub podjęcia wypłaty świadczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 marca 2020 r. – przyjmując okres dziesięciolecia liczonego od dnia 1 marca 2010 r. do 29 lutego 2020 r. na wymagane 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych wnioskodawca wykazał tylko **1 miesiąc** okresów składkowych.

Odnosząc się zaś do zarzutu podniesionego przez pełnomocnika wnioskodawcy dotyczącego nowelizacji art.58 ust.4 cytowanej ustawy, dokonanej ustawą z dnia 28 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. Nr 187, poz.1112) wskazać z całą mocą należy, że **obowiązujący przed 23 września 2011 roku warunek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w postaci 25 - letniego stażu okresów składkowych i nieskładkowych dotyczy tylko tych ubezpieczonych, którzy spełnili wszystkie wymagane warunki do nabycia prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy przed tą datą, a zatem przed wskazanym dniem również całkowicie utracili zdolność do pracy.** (podobnie teza 3 wyroku SN z dnia 12 kwietnia 2018 r., II UK 55/17 i jego uzasadnienie).

Powoływany przez pełnomocnika skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2021 r. (I (...) 22/21) nie zmienia tej tezy. Analiza uzasadnienia tego orzeczenia wprost bowiem prowadzi do wniosku, że oprócz wymaganej w poprzednim stanie prawnym tzw. gęstości stażu ubezpieczeniowego (w przypadku mężczyzn 25 – letniego okresu) warunkiem przyznania prawa do świadczenia rentowego jest także spełnienie warunku powstania niezdolności do pracy przed datą wejścia w życie omawianej nowelizacji (23 września 2011 r.). Stan faktyczny występujący w powoływanej przez pełnomocnika wnioskodawcy sprawie wskazuje, że dotyczy ona osoby, która stała się całkowicie niezdolna do pracy od 15 lutego 2011 roku, a zatem przed wejściem w życie omawianej zmiany art.58 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Dlatego też powołane orzeczenie nie przystaje do stanu faktycznego w niniejszym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy przez pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 19) podwyższając należne koszty o podatek VAT.